

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Poian Elizaveta împotriva lui Poian Oleg, Poian Angela, Cotoros Gheorghe, Cotoros Inga, cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare cumpărare a bunului imobil,

împotriva încheierii din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2014, Poian Elizaveta a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Poian Oleg și Cotoros Gheorghe cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a bunului imobil.

Prin încheierea protocolară din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău au fost atrase în proces în calitate de intervenienți accesorii Poian Angela și Cotoros Inga (f.d. 86).

A solicitat reclamanta declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 11227 din 12 noiembrie 2010, a bunului imobil xxx, număr cadastral xxx, amplasat în xxx, încheiat între Poian Oleg, Poian Elizaveta, Poian Gheorghe și Cotoros Gheorghe; declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1498 din 06 iunie 2013 a bunului imobil xxx, număr cadastral xxx, amplasat în xxx, încheiat între Cotoros Gheorghe și Poian Oleg.

Prin hotărîrea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Poian Elizaveta împotriva lui Poian Oleg, Poian Angela, Cotoros Gheorghe, Cotoros Inga, cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a bunului imobil.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil cu

număr cadastral xxx, amplasat în xxx, din 12 noiembrie 2010 cu nr. 11227, încheiat între Poian Oleg, Poian Elizaveta, Poian Gheorghe și Cotoros Gheorghe.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil cu număr cadastral xxx, amplasat în xxx, din 06 iunie 2013 cu nr. 1498, încheiat între Cotoros Gheorghe și Poian Oleg (f.d. 145).

Prin încheierea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost corectate erorile din dispozitivul hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, privitor la numărul cadastral al bunului imobil prin indicarea corectă a acestuia și anume „xxx”, precum și cu privire la numărul contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Cotoros Gheorghe și Poian Oleg, prin indicarea corectă a acestuia, anume „nr. 1497” (f.d. 154).

Prin încheierea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost corectate erorile din dispozitivul hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, privitor la numărul cadastral al bunului imobil prin indicarea corectă a acestuia, anume „xxx” (f.d. 162).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 iunie 2018, Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela a contestat-o cu apel, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi.

Prin încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel (f.d. 187,188-192).

Invocând ilegalitatea încheierii, la 29 septembrie 2018, Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, a contestat-o cu recurs, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu dispunerea repunerii în termen a apelului.

În motivarea recursului s-a menționat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, fiindu-i îngădit lui Poian Oleg dreptul de a prezenta careva probe suplimentare privind repunerea în termen a cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 21 august 2018, în adresa părților a fost expediată copia încheierii recurate (f.d. 193), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar confirma data recepționării de către recurent a copiei încheierii contestate cu recurs, respectiv recursul declarat la 29 septembrie 2018, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate, se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul

și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat că prin hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Poian Elizaveta împotriva lui Poian Oleg, Poian Angela, Cotoros Gheorghe și Cotoros Inga cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare.

Ulterior, la 29 iunie 2018, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela a contestat-o cu apel, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, iar prin încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu normele de drept procedural aplicabile cauzei, punctează că concluzia instanței de apel privind necesitatea respingerii ca neîntemeiată a cererii depusă de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela privind repunerea în termen a cererii de apel și restituirea cererii de apel este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră necesar de a reitera prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, legiuitorul în norma respectivă a stabilit exhaustiv că termenul de depunere a cererii de apel nu este condiționat de alte împrejurări sau circumstanțe, decât data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Colegiul menționează că totuși la alin. (2) din art. 362 Cod de procedură civilă, este stabilită o excepție și anume, termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea, însă în cauza dată nu este aplicabilă această excepție.

În temeiul art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Iar dispoziția art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Având în vedere circumstanțele enunțate, în raport cu normele procedurale sus-indicate, instanța de apel corect a dispus respingerea cererii de repunere în

termen a apelului și restituirii cererii de apel declarată de către reprezentantul apelantului Poian Oleg, avocatul Moraru Daniela.

Instanța de recurs reține că recurentul-apelant Poian Oleg, urma să-și exercite dreptul la acțiune înainte de expirarea termenului de 30 zile, calculat din ziua pronunțării hotărârii din 02 martie 2018, însă cererea de apel a fost depusă numai la 29 iunie 2018.

Mai mult decât atât, Poian Oleg a cunoscut despre cauza dată or, în prima instanță a fost citat și a fost prezent în mai multe ședințe de judecată (f.d. 56, 59, 63, 98 etc.)

Potrivit art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de apel just a conchis că cererea de apel a fost înaintată cu depășirea termenul de atac.

Reprezentantul apelantului-recurent Poian Oleg, avocatul Moraru Daniela, solicitând repunerea în termenul de apel, nu a indicat careva motive întemeiate și nu a prezentat probe admisibile și pertinente care să confirme temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Astfel, prevederile legale citate denotă că cererea de repunere a apelului în termen pentru motivele indicate este neîntemeiată, circumstanțe corect stabilite de instanța de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

În hotărîrea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov contra Ucrainei Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanțele urmează să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii de atac, însă ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată.

Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai statuat că chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) coroborat cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de

drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Circumstanțele descrise mai sus denotă netemeinicia cerinței de repunere în termen a apelului.

Deoarece apelul a fost depus peste termenul prevăzut de lege și cerința de repunere în termenul de efectuare a actului de procedură este neîntemeiată, iar repunerea nejustificată în termen și admiterea apelului declarat peste termen va încălca principiul securității raporturilor juridice, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel corect a dispus respingerea ca neîntemeiată a cererii depusă de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela privind repunerea în termen a cererii de apel și just a restituit cererea de apel.

Ce ține de cererea de amânare a ședinței de judecată în instanța de apel depusă de avocatul Moraru Daniela, instanța de recurs menționează că ultima a recepționat la 06 august 2018 citația pentru ședința de judecată din 14 august 2018 (f.d. 179), iar cererea de amânare a fost depusă la 13 august 2018 (f.d. 181).

Prin urmare, Poian Oleg, prin intermediul reprezentantului său avocatul Moraru Daniela, a avut suficient timp pentru a depune în instanța de apel probele ce confirmă cererea de repunere în termen a apelului.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că încheierea instanței de apel contestată cu recurs este legală și întemeiată, iar argumentele recurentului poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Poian Oleg, reprezentat de avocatul Moraru Daniela.

Se menține încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Poian Elizaveta împotriva lui Poian Oleg, Poian Angela, Cotoros Gheorghe, Cotoros Inga, cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare cumpărare a bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh